

HOMÍLIA NA ZELENÝ ŠTVRTOK
O JEŽIŠOVI V NAZARETE

Drahí bratia a sestry,

medzi dogmy Katolíckej cirkvi patrí aj dogma o „Ježišom ustanovení všetkých sviatostí“ (porov. Jn 1,16). Táto dogma bola prijatá na Tridentskom koncile v roku 1547. Z teologického hľadiska sú všetky sviatosti ustanovené Kristom Pánom, hoci z historického hľadiska sú niektoré ustanovené priamo, iné nepriamo. Kritérium pravej sviatosti, to jest „pôvod od Krista“, nutne obsahuje aj teologický aj historický pôvod. Tridentský koncil ďalej učí, „že podstatu sviatosti určil Kristus a Ježišove slová a činy sú základom toho, čo Kristus, teraz už prostredníctvom vysvätených služobníkov svojej Cirkvi, udeľuje vo sviatostiach svoju milosť svoju lásku.“ Ďalšou dogmou, ktorú prijala Katolícka cirkev na Tridentskom koncile je, že „vysluhovateľ sviatosti nemôže meniť sviatostný obrad“ (porov. Mt 5,17). Teda musí sa pridržiavať rubriky, ktoré sú oficiálne dané a predpísané.

Keďže tieto dogmy týkajúce sa sviatostí, teda aj sviatosti krstu prijala Cirkev pomerne neskoro, mohlo sa stať, že udalosť, o ktorej píše filozof Sören Kierkegaard je pravdivá. V jednom zo svojich diel totiž píše, že „írsky ľud sa nemôže odhodlať, aby krstil svoje deti úplne. Chce si zachovať niečo pohanské, a preto, hoci na iných miestach krstia deti úplným ponorením do vody, oni svojich chlapcov držia za pravú ruku, aby tá zostala suchá. Aby potom, keď vyrastú v mužov, mohli ňou sekať mečom, v boji vrhať kopije, lupiť a rabovať nepriateľské mestá a obce, opíjať sa a robiť zlo tou pravou, nepokrstenou rukou.“

Pravda je taká, že aj v dnešnej dobe si mnohí ľudia predstavujú kresťanstvo, že je možné si vybrať z náuky Cirkvi iba to, čo sa im páči. Či už zo starozákonného Desatora alebo z novozákonného evanjelia si vyštipkávajú, ako to robia malé deti, z bábovky len hrozienka a mäkký striedok. Iba to, čo im momentálne zachutí, no chcú ďalej žiť svojím životom, hoci aj bez Pána Boha. Ale to nejde. To nie je možné. Nemožno slúžiť dvom pánom, Bohu aj mamone. (porov. Mt 6,24) Naša viera musí byť jedna, katolícka, apoštolská a úplne bezvýhradná. Len hlásaním takejto viery môžeme naplniť našu apoštolskú úlohu.

Kardinál Robert Sarah vo svojej knihe, publikovanej minulý mesiac a nesúcej názov *Zvečerieva sa a deň sa už schyľuje*, píše nasledovne: „Ako môžeme akceptovať, že biskupské konferencie si protirečia? Tam, kde kraluje zmätok, tam Boh nemôže prebývať. Jednota viery predpokladá jednotu cirkevného Magistéria naprieč časom a priestorom.“ Kardinál Sarah priznáva, že dnešná situácia do značnej miery vyplýva z krízy identity samotných kňazov a zvlášť biskupov. „Kto ochráni ovce, ak sa pastierov zmocňuje strach a utekajú pred vlkami?“ - pýta sa. Podľa jeho mienky sa práve strach stal hlavnou slabosťou súčasnej Cirkvi. Niektorí biskupi sa boja kritiky, pretože sa príliš sústreďujú na seba, na svoju osobu. Stali sa veľmi opatrní, vyhýbajú sa jasným formuláciám, aby sa nemuseli vysporiadať s oponentmi alebo aj s mučenictvom, teda v dnešnej forme - opovrnutím, výsmechom, nadávkami... Pritom je potrebné znovu objaviť Boha, sústreďiť sa na neho a zveriť sa jeho milosti. Keď sme totiž s ním, ničoho sa nemusíme báť. Nemajme strach! Aký krajší dar môžeme dať ľuďstvu, než pravdu evanjelia? Samozrejme, Ježiš je náročný. Nasledovať ho znamená niesť kríž každý deň spolu s ním. Pán sa pýta aj nás, keď sa obracia na nás, biskupov a kňazov. Pýta sa ako vtedy pred 2000 rokmi učeníkov, apoštolov: „*Chcete aj vy odísť?*“ (Jn 6,60) Pozerá sa každému z nás priamo do očí a pýta sa ako učeníkov: Aj ty ma chceš opustiť?

HOMÍLIA NA ZELENÝ ŠTVRTOK
O JEŽIŠOVI V NAZARETE

Chceš sa zriecť náuky viery v jej celistvosti? Budeš mať odvahu ohlasovať moju reálnu prítomnosť v Eucharistii? Budeš mať silu vyzývať ľudí k vyznaniu svojich hriechov a k pokániu? Budeš mať odvahu vôbec vysloviť slovo hriech a hriešnosť? Sv. Pavol v Liste Korint'anom vlastne tiež spĺňa túto svoju pastiersku úlohu. Po mnohých napomenutiach utvrdzuje svojich veriacich o pravde Kristovho zmŕtvychvstania. Jeho napomenutia sú veľmi aktuálne aj dnes.

Aby sme sa dopracovali až tam, kde sa Kristovo zmŕtvychvstanie stáva pre nás dôležité, musíme prijať aj slová sv. Pavla apoštola: „*Prosím vás, bratia, pre meno nášho Pána Ježiša Krista, všetci hovorte to isté (slovo Božie), aby neboli medzi vami roztržky, ale aby ste boli dokonali v rovnakom zmýšľaní a v rovnakom úsudku.*“ (1 Kor 1,10). Ako keby tieto slová adresoval priamo nám. Lebo v dnešnej dobe ani tie najušľachtilejšie úmysly Cirkvi neostávajú bez tvrdej, často deštruktívnej kritiky. Áno, za vlády komunistickej totality Cirkev bola umlčaná. Nemohla sa vyjadriť k žiadnym verejným záležitostiam (hovoríme aj o podzemnej Cirkvi) ani v oblasti kultúry, ani v oblasti vedy a umenia, tým menej v oblasti politiky, školstva alebo sociálneho života. Bola uzatvorená len medzi múry kostola, ale aj tam bola kontrolovaná eštabákmi. Komunizmusrazil model dvojtvárneho človeka - v kostole môžeš byť veriacim, ale na verejnosti musíš hovoriť a konať podľa rozhodnutia strany a vlády. A veľká časť našich ľudí si na tento model veľmi, veľmi zvykla. Keď sa po novembri 1989 začali aj veriaci hlásiť o slovo vo verejnom živote, kde sa vzala, tu sa vzala, je tu nová kritika a útoky. „Dovolili sme im, my, demokrati, mať svoj katolícky rozhlas, katolícku televíziu a oni si dovoľujú verejne hlásať veci, ktoré sa nám nepáčia?“ Treba pripomenúť, bratia a sestry, že naša Trnavská arcidiecéza ročne prispieva zbierkami z vašich milodarov na katolícke masmédiá približne čiastkou 40 000 eur. A keď sa tam objaví biskup a povie katolícku náuku, tak je z toho pohoršenie, útoky. Veď je to náš rozhlas, naša televízia!

Bratia a sestry, istý môj spolubrat v biskupskej službe často zdôrazňuje, a má naozaj pravdu, že dnešný boj proti Cirkvi je oveľa záľudnejší a sofistikovanejší než za komunizmu. Najsmutnejším faktom je to, že ešte aj my sami sme často krátkozrakí a dáme sa balamútiť. Viete, od čoho sa odvodzuje slovo balamútiť? Od Bála. Obetovať Bálovi. Nechať sa pobalamútiť a obetovať Bálovi. A to sa často stáva, necháme sa balamútiť, aby sme obetovali, prinášali obeť Bálovi. Prečo tá cirkev považuje interrupcie, LGBT, adopciu detí homosexuálmi... za ten najzávažnejší problém v spoločnosti? Nevedia pochopiť. Veď tu máme nelegálne skládky... A to sa, prosím, pýta profesor katolíckej morálky! Pán Ježiš raz vyslovil jedno veľké napomenutie: „*Z plnosti srdca hovoria ústa.*“ ... „*No hovorím vám, ľudia sa budú v deň súdu zodpovedať z každého daromného slova, ktoré vyslovia. Lebo podľa svojich slov budeš ospravedlnený a podľa svojich slov budeš odsúdený!*“ (Mt 12,34-37)

Emeritný pápež Benedikt XVI. vo svojom dlhom liste, ktorý si môžete prečítať v elektronickej podobe aj na našej hlavnej stránke Trnavskej arcidiecézy, napísal pri príležitosti stretnutia biskupov vo Vatikáne ohľadom mladistvých aj závažnú otázku, na ktorú si sám dáva odpoveď: „Ako je možné, že pedofília mohla v Cirkvi dosiahnuť také rozmery? Motívom je absencia Boha! Aj my, kresťania, kňazi, biskupi, preferujeme mlčať o Bohu, pretože je to téma, ktorá sa nám zdá byť málo praktická a pre mnohých kňazov málo intelektuálna. Po hrôzach 2. svetovej vojny sme v Nemecku prijali do ústavy slová,“ píše

HOMÍLIA NA ZELENÝ ŠTVRTOK
O JEŽIŠOVI V NAZARETE

Benedikt XVI., „v ktorých vyznávame, že sme zodpovední pred Bohom ako najvyšším kritériom nášho konania. Pol storočia neskôr, už nebolo viac v Európskej ústave ochoty prijať na seba zodpovednosť pred Bohom. Boh je už vnímaný, ako záležitosť nejakej strany, či malej skupiny, a už viac nemôže byť použitý ako absolútne kritérium pre spoločnosť ako celok. Toto odráža realitu Západného sveta, kde sa Boh stal iba osobnou záležitosťou istej menšiny. Prvou úlohou, ktorá musí vychádzať z týchto morálnych hrôz našich čias je teda nový začiatok, že začnem v prvom rade ja sám žiť z Boha,“ musím od seba ja biskup Ján a my všetci ostatní, biskupská konferencia, biskupské konferencie v zahraničí a my všetci, kňazi, diakoni, Boží ľud „musíme začať obrátení k nemu a v poslušnosti k nemu. Predovšetkým sa musíme naučiť my sami uznať Boha za základ nášho života, neodkladať ho nabok, akoby to bol iba nejaký slovný výraz, nejaký starobylý termín.“ To sú slová Benedikta XVI., emeritného pápeža.

Moji milovaní bratia kňazi, diakoni, rehoľníci, Veľká noc je síce vrcholom liturgie Cirkvi, no mala by byť aj vrcholom našej vnútornej obnovy, vnútornej cesty ku Kristovi. Len táto cesta je istá a zmysluplná. Preto je aj radostná. Prosme zmŕtvychvstalého Krista, aby nám dal milosť zamyslieť sa a skutočne zanechať starý kvas hriechu v jeho každej podobe a kráčať v novosti života. Pozývam vás všetkých k láskyplnej spolupráci pri budovaní spoločnej cesty pre nás, i pre našich veriacich. Nie je to budovanie nejakej autostrády 1. kategórie. Je to budovanie cesty, ktorá vedie síce správnym smerom, ale je na niektorých úsekoch hodne hrboľatá a trnistá. Nech vám Pán udelí požehnané veľkonočné sviatky.

Amen.